

MAAELUMINISTERIUM

Biometaan

Põhimõtted – EU tasandil ja biometaani rolli nägemus

- **REPowerEU**: Euroopa Komisjoni kava, eesmärk minna kiiresti üle puhtale energiale ja kaotada ELi sõltuvus Venemaa fossiilkütustest
- Lisaks päikese- ja tuuleenergia ning vesiniku arendamisele **biometaani tootmise suurendamine 35 mld m³ aastaks 2030**
- Uued riiklikud kavad „REPowerEU“ RRF (taaste- ja vastupidavusrahastu) raames, reformid ja investeeringud 300 miljardi euro väärtuses (Eesti osa ca 90 mln)

Eestis siseriiklik taastuvenergia osakaalu eesmärk aastal 2030 100% -> ?

Taastuvate transpordikütuste osakaal 14% -> KHG vähendamise eesmärk - 13% sh:

- a) Mitte bioloogilist päritolu taastuvkütuste alameesmärk (H₂ jms) 2,6%
- b) Täiustatud biokütuste alameesmärk 2,2% ja minimeeritakse I generatsiooni kütuseid - max 7%
- c) Kordajate osaline kaotamine (KHG ekvivalendi põhiseks)

*Transpordi CO₂ vähendamine 23-38% võrreldes 2018. aastaga

Meetmetest lähemalt

- **Biometaanituru arendamise toetamise toetuse kasutamise tingimused ja kord – jääk 2023 aprill Eurot. (täpsustan)**
 - Toetuse suurus on 100 eurot ühe megavatt-tunni kohta, millest lahutatakse maagaasi jooksva kuu keskmise turuhind
- **Biometaanide transpordisektoris tarbimise toetamise tingimused ja kord – 12 miljonit**
 - Tanklad (väljaspool tõmbekeskusi)
 - Avalikud teenused (maakonnabussiliinid, jäätmemasinad, elanikkonnakaitse, tuletõrje)
 - Jooksev voor
 - 2023 II kvartal loodetavasti valmib

Meetmetest lähemalt

- 200 000 eurot biogaasi/biometaani valdkonna audit (kuni juuni 2025): KEM
 - ✓ Tervikvaade pudelikaeladest biogaasi ja biometaani tootmisel ja kasutamisel. Ülevaade maagaasi/biogaasi/biometaani tarbimismahtude kohta, hindab biogaasi/biometaani tootmise potentsiaali maagaasi asendajana
 - ✓ Valmib tegevuskava biogaasi ja biometaani tootmise ning kasutuselevõtu suurendamiseks, sh vajalikud seadusandlikud muudatused ja investeeringutevajadus

Investeering: biometaani tootmise ja kasutuselevõtu suurendamine: MEM

- 20 miljonit tootmise toetus investeeringuteks
- Eesmärk vähemalt **4 miljonit m³ biometaani** turule 2026 I kvartali lõpuks
- Kohustus meede avada hiljemalt 2024 II kvartalis (eesmärk avada 2023. lõpus)
- Vastavalt REDile investeeringutoetuse andmisel kohustus GO-d tasaarveldada – ei ole sobilik!
- Seetõttu plaan rakendada **vähempakkumisena** – kes vähem toetust (eur/m³) küsib, paremat hinda pakub, see on toetuse saamisel eespool

Investeering: biometaani tootmise ja kasutuselevõtu suurendamine

- Meetme väljatöötamise raamistik (tänapäev):
 - Tähtajaliselt saavutada eesmärk – 4 000 000 m³ biometaani
 - Investeeringu toetuse abil väheneks biometaani lõpphind tarbijale
 - Päritolutunnistused jäävad tootjale
- Hetkel potentsiaalsed arutelud (võib muutuda):
 - Regionaalsed sisestuspunktid gaasivõrku? – ELERING
 - *Investeeringutoetus taastuvenergia seadmetele kontrollimaks tootmiskulusid?*
 - *Investeeringutoetus tootmisega seotud sõidukitele (gaasisõidukid)?*
 - *Pikaajalised tarnelepingud*

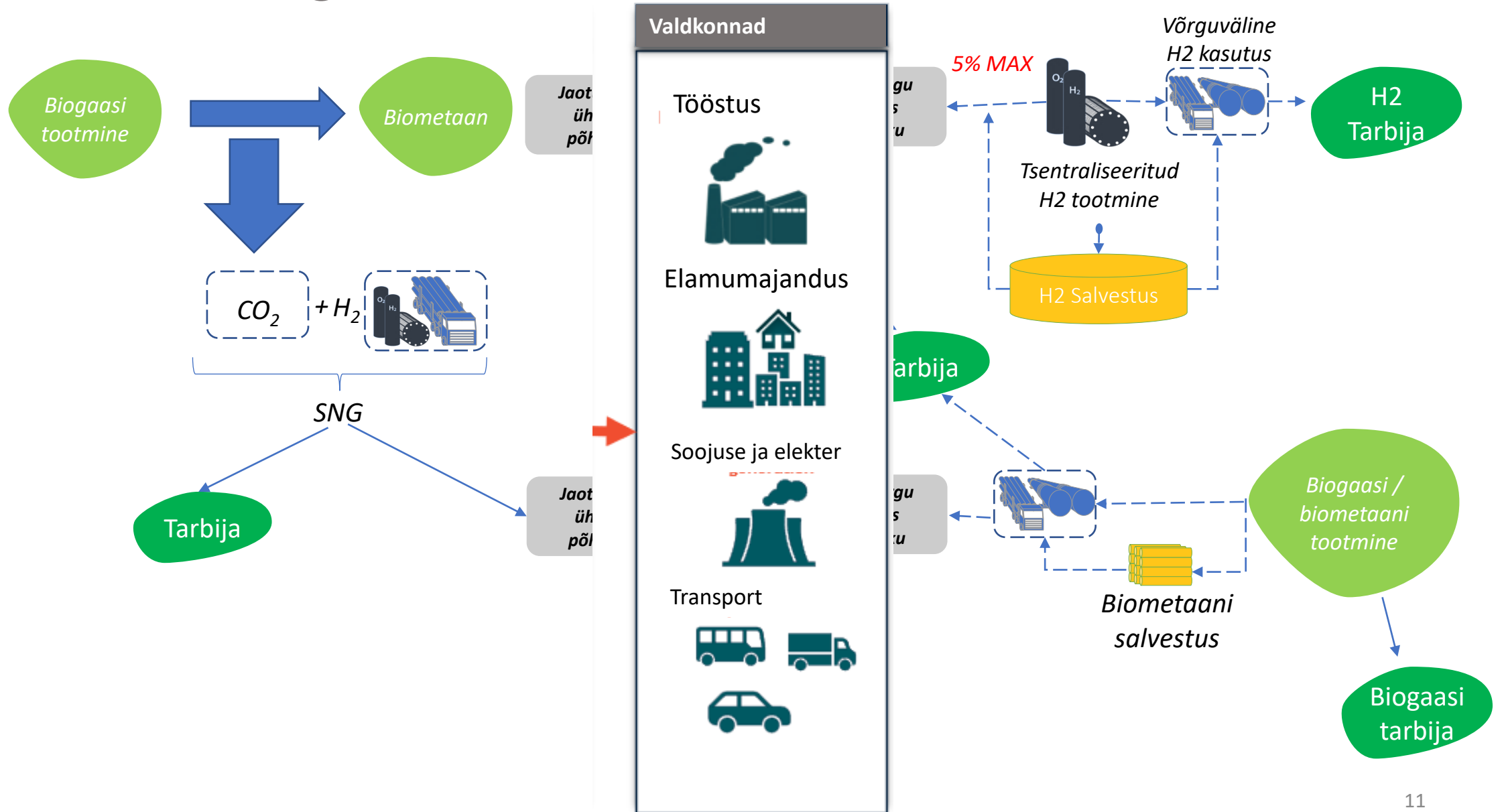
Investeeringu toetuse mõju

- **Biometaani hind ilma toetuseta – 90-95 eur/MWh**
 - Elektri ja sooja osakaal on väga kõrge opereerimiskuludest
 - Toorme transport (ja biometaani transport) omab samuti märgatavat osa kuludest
 - Uute tehaste potentsiaalsed asukohad ei ole gaasivõrgu lähedal
- Biometaani lõpphind tarbijale võiks langeda x% tänu toetustele?
 - Arutelu

Visioon 2035+ biometaanile

- Biometaani roll transpordis eeldatavasti üleminekukütus
- **Uute raskeveokite CO2-heite normide määruse muutmise ettepanek**
- Linnaliinibussid 100% peavad alates 2030. aastast olema heiteta (liikmesriikidele jääb õigus taotleda erandit juhul, kui ilmastiku, maastiku või linnaruumi eripärade tõttu ei ole võimalik võtta kasutusele nullheitega sõidukit).
- Eestile oluline, et gaasimootoriga ühissõidukeid ja raskeveokeid saaks turule tuua ka pärast 2035. aastat, toetamaks biometaani kui keskkonnasõbraliku gaasilise kütuse kasutamist transpordis.
 - Kuni 2029 – kõik hanked võiksid nõuda nt biometaani?
 - Kuni 2034 – kõik maakonnaliinide hanked võivad nõuda biometaani
 - Sinnani ostetud bussid on turul kindlasti järgmised 7 aastat
 - 2024-2036 (2041) – tootjatel tagatud valdkonna nõudlus
- Põllumajandustransport?
 - Kombainid, traktorid jne – biometaan kohapeal ära kasutada?

Gaasivõrgu rohestamise võimalused

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Arutelu